

Visitationstal i Häggenås, Lit och Kyrkås församling

20 november 2016 i Lits kyrka

Kära Häggenås,Lit och Kyråsbor! Det har så varit givande och inspirerande att få visitera er församling. Förra veckans visitationsdagar var fyllda av aktiviteter, kyrkobesök, samtal, mat och fika. Tack för allt detta goda som ni givit oss.

Det finns mycket i er församling som jag är imponerad av.
Trots att församlingen endast har drygt 3 500 medlemmar och inkomstsunderlaget därmed är långt under vad som är rekommenderat för att ni långsiktigt skall kunna bära era kostnader så har ni en omfattande och rik verksamhet.

Trots att ni inte har någon diakon anställd i församlingen är ni noga med att all er verksamhet skall präglas av ett tydligt diakonalt förhållningssätt. Detta är något som ni också tydligt uttrycker i er församlingsinstruktion vars skrivningar ni för övrigt, på ett föredömligt sätt, också hänvisar till i era verksamhetsplaner och uppföljningar.

Ni har också bland både anställda och ideella medarbetare och förtroendevalda en kultur av samverkan och organisation som också är god och värd att lyftas fram.

Ja, just ordet samverkan tycker jag är utmärkande för er församling. Sedan ni blev en församling 2010 har ni arbetat på att församlingens tre gamla socknar skall få del av kyrkans resurser, verksamhet, fastighets- och kyrkogårdsförvaltning på ett så rättvist sätt som möjligt.

För alla kyrkobyggnader finns förvaltningsplaner i vilka man rättvist fördelar kostnaderna för förvaltning och underhåll. Alla byggnader kommer under årens lopp att få de renoveringar och åtgärder som behövs. Det samma gäller kyrkogårdsförvaltningen där planer för underhåll och anläggning av områden för nya gravskick finns för alla kyrkogårdar. Ett tjänstvilligt och kompetent team vaktmästare ser till att allt detta sköts på ett professionellt sätt.

I kyrkorna finns också en kulturskatt som kyrkan vårdar på statens uppdrag. Ungefär vart sjätte år kontrolleras detta av länsmuseet. I protokollen från den senaste inventeringen ser jag att det mesta är väl skött och i gott skick. Några anmärkningar finns dock och några detaljer har även jag pekat på under visitationen. Jag räknar med att dessa blir åtgärdade och jag erbjuder er vår stiftsantikvaries stöd och kompetensutveckling i detta spännande område.

Ni har också en god samverkan när ni försöker fördela gudstjänstliv, musik- och körverksamhet så brett som det är möjligt i era tre socknar. I dag har vi ju också fått höra vilken imponerande musikalisk bredd och spelglädje det finns hos era kyrkomusiker.

Ideell verksamhet, med internationella gruppen, syföreningen, flyktingverksamheten med mera är ett annat område som verkligen präglas av samverkan. Många goda krafter hjälps här åt både med era egna ideella och med samhällets rika föreningsliv. När det gäller det ideella arbetet vill jag uppmuntra er att återigen sända medarbetare till kursen ”Att leda Ideella” och att återuppta arbetet med att formulera en policy för det ideella arbetet.

Naturligtvis är jag särskilt glad över att ni ser hur viktigt det är med våra barn och unga. Innovativa och inspirerande anställda arbetar föredömligt och med stolthet med er fina kyrkis-, skol-,konfirmand- och ungdomsverksamhet. Jag är särskilt glad över att ni också satsar på unga ledare. Tack för att ni prioriterar detta arbete så bra som ni gör och att ni ser att unga ledare också är en del av församlingens ideella krafter som dessutom är välutbildade i ledarskap. Ett särskilt tack för barnens och ungdomarnas fantastiska medverkan vid dagens gudstjänst.

Samverkan är också ledordet för församlingens goda administratörer och allt-i-allor som ger stöd och hjälp i alla uppdrag och verksamheter. Kyrkobokföringen sköts på ett gott och välordnat sätt enligt kyrkobokföringsinspektören som också ger er några råd och tips i sitt inspektionsprotokoll. Jag uppmanar er att följa upp detta.

I ett arbetslag med diakonalt förhållningssätt och god samverkan mellan de anställda och deras olika ansvarsområden är något att vara tacksam för men också något ni måste vara rädda om. Därför vill jag uppmana alla er medarbetare, men ändå särskilt kyrkorådet och kyrkoherden att vara uppmärksamma så att alla brinnande medarbetare inte brinner för mycket och för länge. En medarbetare behöver också tid för vila och återhämtning och församlingens uppdrag skall kunna utföras kontinuerligt och långsiktigt.

När det gäller de förtroendevaldas ansvar och styrelsearbete ser jag även här en välvilja till god samverkan med anställda och ideella medarbetare.

Nyckel till en fungerande församling, som både skall vara en bra arbetsplats och en trygg och generös mötesplats för både mänsklig gemenskap och mötet med Gud är just en god samverkan mellan förtroendevalda, medarbetare och kyrkoherden. Det är viktigt att ni insett detta och jag uppmanar er att vara uppmärksamma så att ni inte lutar er tillbaka och bara är nöjda med vad ni åstadkommit hittills utan ständigt fortsätter att arbeta på och utveckla detta viktiga förhållningssätt. Det finns nämligen gråzoner i gränsen mellan de förtroendevaldas styrningsansvar och kyrkoherdens ledningsansvar som både kan bli otydliga och bädda för konflikter och maktkamp. Var noga med att arbeta på att hålla isär styrningen och ledningen i er församling. Detta är inte minst viktigt med tanke på att ni snart kommer att byta kyrkoherde.

Jag har förstått under den gånga veckan att det finns en stor tacksamhet över att ni lyckades få Christina till er kyrkoherde. Hon har arbetat upp den ordning, den diakonala profil och den kultur av samverkan som nu finns i er församling och på denna arbetsplats. Det är verkligen något att vara tacksam för. Jag gläder mig över att du Christina kan få känna att de sista präst- och kyrkoherdeåren också blev dina bästa. Jag uppmanar både anställda och förtroendevalda att hjälpas åt att utveckla vidare det Christina har arbetat upp under sin tid hos er.

I de samtal jag förra veckan förde med både anställda och förtroendevalda märktes mycket av glädjen och tacksamheten över den samverkan i alla dess former som jag nu pratat om. Men där kom också oro över framtiden upp. Jag noterade dock med glädje att inte minst ni förtroendevalda såg på framtiden med klara och realistiska ögon. Er församling kommer inte i all framtid att på egen hand orka sköta

era fastigheter och driva församlingsverksamhet på det sätt som medlemmarna har rätt att förvänta sig. Alla prognoser visar på ett minskat medlemsunderlag, både på grund av utflyttning och utträden, men i ännu högre grad på grund av av att äldre medlemmar dör och att yngre inte går in som medlemmar. Denna generationsväxling sker över hela landet och det går fort.

Tillsammans med andra förändringar i kyrka och samhälle kommer den att medföra cirka 20-30 procent lägre inkomster för oss redan inom 10-15 år. Därför måste vi, innan det är för sent, inse att detta att vara kyrka inte endast handlar om ett ansvar för den egna socknen som vi minns den bakåt i tiden. Nej, vi måste verkligen våga blicka framåt och vidga perspektiven åt alla håll för att kunna ta oss vidare framåt.

Och här måste vi alla hjälpas åt – även här är nyckelordet samverkan. Enligt vår kyrkas ordning är det ju stiftet som äger rätten till pastorats- och församlingsindelningarna, men min erfarenhet är att det alltid blir mycket bättre lösningar om pastorat och församlingar själva tar initiativ till att se över sina möjligheter genom samverkan med andra i vår närhet. Därför vill jag uppmuntra er att också göra det, när tid, resurser och ork fortfarande finns kvar.

Om vår kyrka skall överleva måste vi alla inse att vi är en del i ett större sammanhang. I detta vidare perspektiv har alla kyrkans medarbetare ett gemensamt ansvar för att den grundläggande uppgiften även fortsättningsvis skall kunna utföras, inte bara i vår egen, utan i alla stiftets och landets församlingar.

Vi är nämligen inte kallade till att tillhöra en viss församling utan till att tillhöra Svenska kyrkan och i ett vidare perspektiv Kyrkan med stort K, som inte är en byggnad, en ekonomisk enhet eller en juridisk person, utan Guds världsvida familj. Där har vi alla en uppgift i den kärlekens kamp för det goda på vår jord och för de eviga värden som vi blivit påminda om i dagens gudstjänst, nämligen tron på att Gud alltid är med oss och att död, hat och ondska skall besegras av hans kärleksmakt. Detta beskriver Johannes i dagens med orden: *” Gud själv skall vara hos dem och han skall torka alla tårar från deras ögon”*

Det är för att sprida budskapet om och leva i Guds kärleks godhet i vår värld och för att förmedla trons hopp och framtid som vi finns till som kyrka, inte för något annat.

Så vill jag slutligen tacka för alla goda möten och samtal, all god mat och allt gott bemötande. Tack också till Mia Ödmark och Britt-Inger Bengtsson från stiftskansliet som fört anteckningar under visitationsveckan. Dessa anteckningar kommer att, tillsammans med mitt tal, det faktaunderlag vi samlat från pastoratet i vårt förarbete till visitationen och en lista för sådant som vi sett behöver åtgärdas, sammanställas till ett protokoll som lämnas till domkapitlet, stiftsstyrelsen och stiftskansliet och naturligtvis till kyrkorådet som ju är den ansvarige förvaltaren och arbetsgivaren för ert pastorat.

Sedan kommer vi från stiftskansliet att bistå med råd, stöd och hjälp för att ni skall kunna åtgärda det som behövs innan nästa visitation, som om vår planering håller, sker om cirka sex år och som då, på mitt uppdrag, kommer att genomföras av prosten.

Så vill jag be om Guds rika välsignelser över allt gott arbete och alla goda medarbetare i Häggenås-Lit-Kyrkås församling.
Vila och verka i tro på honom som har all makt i himmelen och på jorden.

+ Eva Nordung Byström
Biskop i Härnösands stift